

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 512
van **ADELIN BLANCQUAERT**
datum: 2 maart 2021

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijs voor gedetineerden - Inschrijvingsgeld

In alle Vlaamse gevangenissen is er een groot aanbod aan onderwijs voor gedetineerden voorhanden. Daarnaast biedt het nieuwe Vlaams strategisch plan voor gedetineerden en geïnterneerden (2020-2025) de basis om dit aanbod nog verder uit te breiden en te specificeren voor deze doelgroep.

In de commissie Onderwijs werd op 11 februari 2021 een vraag gesteld over dat onderwijsaanbod in de gevangenis. In zijn antwoord gaf de minister aan dat de examenregeling in de gevangenis afwijkt van de normale procedure. Hij zei daarover het volgende: "Een gevangene kan zich niet zelf online aanmelden. De vragen van alle gedetineerden worden eerst gebundeld door de onderwijscoördinatoren in de gevangenis. Na de aanmelding voor een examen moet de gedetineerde eerst het inschrijvingsgeld betalen. Binnen de gevangenis geldt hiervoor een specifieke procedure. Pas in een volgende fase worden de aanvragen doorgestuurd naar de Examencommissie."

Hieruit kan worden geconcludeerd dat een gevangene, net zoals elke andere kandidaat, inschrijvingsgeld moet betalen om examens te mogen afleggen. We lezen echter op de site van de Vlaamse overheid dat er in het volwassenenonderwijs voor bepaalde opleidingen en onder bepaalde voorwaarden een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van het inschrijvingsgeld verkregen kan worden (<https://www.vlaanderen.be/vrijstelling-of-vermindering-van-inschrijvingsgeld-in-het-volwassenenonderwijs>). Een van de voorwaarden om recht te hebben op een volledige vrijstelling omvat 'gedetineerd zijn'.

1. Hoeveel bedraagt het inschrijvingsgeld dat gedetineerden moeten betalen? Graag opgesplitst per onderwijsinstelling.
2. Hoeveel gedetineerden hebben de afgelopen 3 jaar inschrijvingsgeld betaald om te kunnen deelnemen aan examens? Graag opgesplitst per jaar, per gevangenis, per onderwijsinstelling en per nationaliteit en leeftijd van de gedetineerde.
3. Hoeveel gedetineerden hebben de laatste 3 jaar een vrijstelling van inschrijvingsgeld gekregen? Op basis van welke criteria werd die vrijstelling toegekend? Graag opgesplitst per jaar.
4. Voor welk bedrag aan inschrijvingsgeld zijn er vrijstellingen gegeven? Graag opsplitsing per onderwijsinstelling, per gevangenis en per leeftijd en nationaliteit van de gedetineerde.
5. Hoe evalueert de minister die cijfers?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 512 van 2 maart 2021
van **ADELINE BLANCQUAERT**

1. Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen de deelname aan het volwassenenonderwijs enerzijds en de deelname aan de examens van de Examencommissie secundair onderwijs anderzijds.

Het volwassenenonderwijs omvat het aanbod dat wordt georganiseerd door de centra voor basiseducatie (cbe) en centra voor volwassenenonderwijs (cvo). Het decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15 juni 2007 legt de bedragen en de modaliteiten m.b.t. het inschrijvingsgeld vast (zie art. 113novies). Het inschrijvingsgeld dat de cursist verschuldigd is, wordt berekend door het aantal lestijden van een module te vermenigvuldigen met een bepaald bedrag. Het standaardtarief bedraagt 1,50 euro per lestijd. Het decreet voorziet echter ook verschillende categorieën waardoor cursisten die aan de voorwaarden voldoen, recht hebben op een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van het inschrijvingsgeld. Zo geldt er een volledige vrijstelling van het inschrijvingsgeld voor cursisten die op het moment van inschrijving gedetineerd zijn. Het inschrijvingsgeld omvat zowel het volgen van de lessen als het deelnemen aan de evaluatie. Sinds 1 september 2019 is met de invoering van het nieuwe financieringssysteem een responsabiliseringsregeling t.a.v. de cursist ingevoerd. Als een cursist zich binnen een periode van zes schooljaren drie keer voor dezelfde module heeft ingeschreven, wordt het verschuldigde inschrijvingsgeld bij een volgende inschrijving in dezelfde module berekend door het aantal lestijden van die module te vermenigvuldigen met 3 euro voor cursisten die geen of een gedeeltelijke vrijstelling genieten. Indien de cursist een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld geniet, zoals gedetineerden, wordt het aantal lestijden vermenigvuldigd met 1,5 euro.

Een kandidaat die wil deelnemen aan de examens van de Examencommissie, moet eerst geregistreerd worden op het kandidatenplatform van de Examencommissie. De kandidaat kiest vervolgens een studierichting waarvoor hij examens wil afleggen. Na de registratie op het kandidatenplatform dient elke kandidaat het inschrijvingsgeld, een vast bedrag van 33 euro, te betalen. Men kan hiervoor niet worden vrijgesteld. Na het betalen van het inschrijvingsgeld, kunnen de examens voor de betrokken kandidaat worden gepland. Het registratieproces voor de aanmelding en planning van de examens van de Examencommissie loopt voor gedetineerden in de praktijk wel enigszins anders dan volgens de reguliere procedure omdat een gedetineerde zich niet zelf online kan aanmelden. De aanmeldingen van gedetineerden voor de Examencommissie worden daarom eerst gebundeld door de onderwijscoördinatoren in de gevangenis en door hen aan de Examencommissie bezorgd. Na hun aanmelding betalen ook gedetineerden het inschrijvingsgeld van 33 euro vooraleer de examens zelf worden ingepland.

2. De Examencommissie secundair onderwijs kan geen correcte cijfers geven over het aantal gedetineerden dat het eenmalige inschrijvingsgeld heeft betaald voor deelname aan haar examens de voorbije 3 jaar omdat ze bij inschrijving geen informatie verzamelt over de situatie van de kandidaat. Pas als een gedetineerde effectief een examen aflegt, weet de Examencommissie om organisatorische redenen dat het over een examen in de gevangenis gaat. Een overzicht van het aantal afgelegde examens

bij de Examencommissie door gedetineerden is opgenomen in het antwoord op SV 365 Gedetineerden - Deelname aan examens voor de examencommissie van Mevrouw Vandromme, gepubliceerd op de website van het Vlaams parlement op 9 maart 2021.

3. Tot en met schooljaar 2018-2019 kregen alle gedetineerden die zijn ingeschreven in een opleiding van het volwassenenonderwijs altijd een volledige vrijstelling van inschrijvingsgeld. Dit op basis van art. 113novies, §4, 5°, van het decreet betreffende het volwassenenonderwijs van 15 juni 2007.

Uit de gegevens van schooljaar 2019-2020 blijkt dat 2 gedetineerden een vierde keer voor dezelfde module hebben ingeschreven binnen een periode van zes schooljaren. Zij werden voor deze inschrijving dus niet vrijgesteld van het betalen van inschrijvingsgeld. Alle andere gedetineerde cursisten, zoals eerder opgenomen in tabel 1 van de bijlage bij uw SV 465 Onderwijs voor gedetineerden – Aanbod van 15 februari 2021, werden volledig vrijgesteld van het betalen van inschrijvingsgeld.

4. Gedetineerde cursisten zijn, met uitzondering van de cursisten die zich sinds 1 september 2019 een vierde keer voor dezelfde module hebben ingeschreven binnen een periode van zes schooljaren, allemaal vrijgesteld van inschrijvingsgeld voor het aanbod van de cvo en cbe. Het decreet betreffende het volwassenenonderwijs bepaalt de categorieën waardoor cursisten die aan de voorwaarden voldoen, recht hebben op een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van het inschrijvingsgeld. In de databank DAVINCI wordt enkel de meest voordelige vrijstellingscategorie geregistreerd. Zodra de cursist in aanmerking komt voor één bepaalde categorie voor een volledige of gedeeltelijke vrijstelling van inschrijvingsgeld, hoeft het centrum niet verder na te gaan of de cursist nog aan de voorwaarden van een andere vrijstellingscategorie voldoet. Het is dus niet mogelijk om voor cursisten die onder de categorie 'gedetineerden' werden geregistreerd, te bepalen of zij ook op basis van andere vrijstellingscategorieën recht zouden hebben op vermindering of vrijstelling van inschrijvingsgeld, in het geval dat gedetineerden toch inschrijvingsgeld verschuldigd zouden zijn. Daarom kan het bedrag aan inschrijvingsgeld waarvoor vrijstelling van inschrijvingsgeld is gegeven niet exact worden berekend.
5. Het deelnemen aan het aanbod in het volwassenenonderwijs alsook het afleggen van examens bij de Examencommissie secundair onderwijs door gedetineerden is een belangrijke stimulans met het oog op het verhogen van de kansen op een succesvolle re-integratie. De impact van de responsabiliseringsmaatregel m.b.t. het verhoogd tarief bij de vierde inschrijving in dezelfde module wordt meegenomen bij de evaluatie van het nieuwe financieringssysteem.